

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Tečaj X.

V Ljubljani 4. rožnika 1857.

List 23.

Sveti misijon. *)

Trikrat pozdravljen čas svet'ga misijona.

O de smo včakali tudi te mi!
Milosti svoje zdaj z večniga trona
Svojim otrokam ljub' Oče deli;
Duša keršanska sedaj se potruji,
Zvoljen'ga časa nikar ne zamudi!

Ljudstvo, o ljudstvo izdrami se 'z spanja,
Dnevi zveličanja zdaj so za-té,
Zdaj je čas tvojiga obiskovanja,
O de b' spoznalo, kaj v srečo ti gré!
Tak še zdaj usmiljeni Jezus zdihuje,
Ko se na sveti misjon ogleduje.

Pridite toraj, vi starši keršanski
Pridite zljajšat si revno serecé,
Težke dolžnosti in križi vsakdanski
Stiskajo vas, vas otroci skerbé;
Kaj bi storili, kak prav bi ravnali,
V svetim misjonu tu bote spoznali.

Vi gospodarji, in vé gospodinje,
Ojstra na sodbi bo tudi za vas:
Berz obrnite sem svoje stopinje.
Hitro poteče ta zvoljeni čas.
Kak de skerbíte, kak modro hišujte.
De se zveličate s svojimi. — čujte.

Pridi keršanska mladina ti tudi,
Sini in hčere in posli tud' vi.
V zanke dobit' vas, se spačen' svet trudi:
Branite srečo nedolžne vesti!
Oh poslušajte glas svet'ga misijona:
Vojska je kratka, al večna je krona!

Teci k misijonu zagrešena duša,
Gnade studenci zdaj tukaj tekó,
Tukaj zastarani greh se odpuša,
Glej spovednico, — poklekni pred njó;
Rane skeleče se tukaj celijo,
Stiskane serca se tu ohladijo.

Oh ne zamudi, predraga dušica,
Z Bogam se spraviti, dans je tvoj čas,
Dans se vtolažit' dá Božja pravica,
Juter ojstrosti že sliši se glas;
Danes je lahko še vse pridobljeno,
Juter prepozno in vse zamujeno!

Glej, jaz sim blizo! sam Jezus nam kliče,
Kdor me dans iše, on našel me bo;
Kdor pa se danes od mene pomíče,
Bode me iskal, pa našel težkó.
Toraj Gospoda dans zvésto išimo,
Svet'ga misijona kar ne zamudimo!

Kar pa obétamo, zvésto spolnimo,
Gola obluba saj nič ne veljá,
Usmiljen'ga Boga gorecé prosimo,
Da stanovitnosti gnado nam dá.

Oh naj spominja, naj vselej nas víza
Stavljeno znamenje misjonskiga križa!

A. Oliban.

Iz Indije.

Od znanih nun v misijonu škofa Atan. Zuberja so spet dospele pisma, iz katerih v naglici nekaj posnamemo, ker se morajo v kratkim dalje na Parsko odpraviti.

Naše želje še niso dosežene, je rečeno, ker ne moremo še domačinskih černih otročičev v svoje področje dobiti in za njih odrejo delati. Imamo sicer nekaj domačink v sirotišnici, pa le prav malo, in v celi sirotišnici imate le 2 sestre opraviti. In zakaj zdihujemo, zakaj se naše vošilo, namen našiga poslanja, ne more spolniti? Ker denara nimamo, de bi se hišica za te otročiče zidala. V naš samostan, kjer imamo sicer majčkeno rejšnico (penzionat), jih ne smemo jemati, posebej bi se mogle za nje male šole napraviti, k temu pa denara ni, desiravno terdijo, de za 600 gold. bi se dala taka hiša za te potrebe napraviti. Molite tedaj priserčno, in razodenite to potrebo blagim dobrotnikom, sej mé nismo sem prišle, de bi lepe izdelke za prodaj za živež delale, temuč de bi si za svoj poklic prizadevale; in koliko bi se dalo v Indii storiti, kjer vse mergoli otrok! V penzionatu pa se ne da veliko pridobiti, zakaj več protestantskih rejenk je res pri nas v katoliško cerkev prestopilo, torej pravijo protestanti, de otroke k katolicanstvu silimo, in se jih bojé dajati v to napravo. Le eno samo mlado protestantkinjo imamo zdaj; mesec je kar je pristopila, pa tudi ona je v svojim sereu že vsa katoliška. Pred 2 mesecema je bila ajdovska deklica pri kakih 7 letih v naši cerkvi keršena. Njena neverska mati je služila pri katoliški deržini in je umerla ter zapustila svojiga otroka ti deržini, ki ga tedaj hoče katoliško odrediti. Rade bi jo bile pri nas obderžale, pa to majhno človeče je tudi že služabnica pri otroku te deržine, in gospodinja je rekla: če ti ne prideš k nam nazaj, kdo bo potlej tako lepo skerbél za mojiga otročička. Poznejši dobimo še družiga otročiča, neko siroté. — Otroci so tukaj zavolj vročine in prirojene ne-gudnosti silo leni. Ako se jim lepo delo ali risanje v spodbudo pokaže, odgovoré namesti spodbujenosti: „o kaj taciga se nikoli ne moremo naučiti!“ Jestí, spatí, kopati se in zlo-bodratí so njih poglavitne umetnosti, lahko je tedaj zapopasti, de tudi v verski zadevi niso vse pregoreči.

Bi tudi radi vedili, kaj de čez dan počnemo, in če imamo lepo toplo. Že v svečanu smo imeli evropejski ali parski veliki traven, v sušcu pa mali in veliki serpan, in na solnce se mi Evropejci brez solčnika nismo kar minuto smeli prikazati. Pravijo, de so včasí že misijonarji od solčniga spéka (Sonnenstich) tako nanaglami in neprevi-dama umerli, de še presladkih imen Jezusa in Marije niso mogli več izreči. Vender pa ni, kakor sim enkrat brala, de bi tukaj ne bilo nič spomladi, in de natora vedno v ravno tistim odelu ostane. Berstenje in poganjanje drevés

*) Ta pesem je bila pri ljudskim misijonu v Bistrici (od 23. vel. travna do 2. rožnika) spevana.

je ravno tako kakor v Evropi, desiravno staro perje še le odpada, ko se novo čerstvo zelenje začne kazati. Vidimo krog sebe zunaj našiga verta prezale drevesa, kakor lipe, zmesane s palmami in drugim drevjem, ki s svojim raznim zelenilam človeka zares na Evropo spominjajo. Tudi noči so silo gorke... Kakošna vročina de bo še le o tako imenovanim vročim letnim času, bomo vidile. (List je bil v začetku mal. travna pisan. Vr.) Vroči vetrovi so se že začeli, in ako se človek proti vetru postavi, bi mislil, da mu ognjeni plameni nasproti švigajo. — Letas pričakujejo tako vročiga poletja, da bodo bolezni in merzlice vladale. Dobrotljivi Bog bo z nami. Že zdaj so reči, omare itd. kakor zakurjena peč, ako se jih človek zadene. Vse reči se od vročine kerčijo, zvóžijo ali skrajsajo, in bukve vse narazen režé, desiravno se solnce z naj večí prizadevnostjo iz stanovanja odvráča. Vender se da vse prenesti, dobrotljivi Bog prav posebno pomaga. Tudi voda je še dobra, ako se dene čez noč ohladit, pozneje pa tudi to več ne zdá. De obadi niso tako hudi kakor smo se bale, sim že písala; ali drug merces je pogosto, tavžentnožci, ki smertno piknejo. Lanskiga leta je bil po noči neki gospod od taci ga vpičen, precej so mu roko prav terdo prevezali, da bi strup ne mogel naprej, in so tekli po zdravnika; on pa ni mogel bolečine od preveze več prenesti in je prijenjal, ali v 3 urah je bil že mertev. Tudi kač, je viditi, da bo to leto veliko, ker sicer še le poznejši prihajajo, že sim nasla eno mertvo pri pohišji, ki jo med naj bolj strupene štejejo. In vender pri nas ni kaj strahu pred tacimi neteki, tako zanesljivo je zaupanje na pomoč Božjo, kateri le sam tudi res te nesreče zamore obvarovati. Lansko leto se je dapadlo neki kači, da bi se izkožila, v otročjo spavnico splaziti se. Sestra Salezija jo je vidila laziti, ravno ko so bili zjutraj otroci spavnico zapustili, in se je za pomoč ozerla, da bi jo z zedinjeno močjo in s spretnostjo domačinov pobili; ali po dolgim iskanji so le še lev (sneto kozo) pod plahto našli, s katero je kamneni tlak pokrit. Lejte, tukaj je prečudna pomoč Božja. Ravno ko to pisem, sim zagledala pod ležišcem sesire Antonije velikiga kervopiveca; je pa že mertev, blezo ga je mačka končala. To je neko pleme martincov, ki so sicer boječji, ako pa človeka v spanji zasačijo, človekam kakor živalim kri izpijejo in njih več zamore tudi končati. Ne smete pa misliti, da, kdo vé, v kakošnih stiskah in strahu živimo; človek se navadi na tako sosedstvo kakor na vse drugo. Imamo se družih reči bati, ker človek je prisiljen zavoljo vročine in utruđenja si v marsikterih rečeh nekoliko prilajšati, in tu je treba gledati, da se s preobilnim prilajšanjem ali opušanjem kake stare duhovne vaje tudi dobri duh ne izkadi. Ako se, postavim, ozrem samo na zunanjo pobožnost na koru; moj Bog, človek si mora s palmovim ali slamnatim mahalám nekoliko vetra delati in ne vé, kako bi roke deržal, ker lastna roka človeku spečenino dela, molivnica je kakor zakurjena, in lahko bi z zunanjo vročino znotranja pobožnost hladnejši prihajala, ako se človek ljubimu Bogu vedno prav priserčeno ne daruje. Naš poletni dnevni red je: ob 4. vstajamo, to je, tisti čas ko pri vas spat greste; potem molitev, ki jo opravimo zjutraj, kolikor naj več moč, ker ta čas je še naj boljši. Ob 5. je premišljevanje, potlej sv. maša in med maso sv. Obhajilo. Ko so prečast. škof domá, navadno po ti maši še oni mašujejo. O 6^{1/2} duhovno branje. Tačas pridejo pa že tudi šolski otroci, ki se morajo zavoljo vročine ob 9. že domú peljati. Poznejši ni nobeniga Evropejca več odzunaj. Ljudje se odtegnejo naj globokejši v svoje hise, spé in se kopajo; mé pa, kakor domá, svoje vsakdanje dela opravljamo; ob 11. je drugo predkosilce, čerteljej ure poprej spraševanje vesti, potem kronica (molitev) na tihim. Od 12. do 1. počitek, in iše se spati, pa blezo le zastonj; vender je v prepečenosti ta počitek potreben. Potem delo nadalje. Ob 4. je kosilo, potem počesenje sv. Resnjiga telesa in počitek do 5^{1/2}. Nato je učenje otrok, kar je pa

britko delo. Ob 6. dnevnic (oficium), o 6^{1/2} roženkranc, pri katerim so tudi otroci. Ob 7. večerja, ki je pa sploh le skedelica nedolžne polivke ali čaja. Ker je ta čas prekratek za branje prav za prav, se prebere le samo martirologium (imena marternikov s kratkimi poznankami) za prihodnji dan, kar še časa ostaja je molcanje; bere se pa pri predkosilcu in pri kosilu. Ob 8. je zvečerna molitev. Ob 9. se gre k počitku, kar je pa, kakor pravijo, zavoljo vročine le terpeženje. O koliko mislim na Aschaffenburg! Ne vabim pa zdaj še nikogar, sim priti, kolikor koli morebiti tudi tega pričakujete, dokler ne pridemo v svoj pravi poklic, černe otroke odrejevati, in v Vaši moči je, a molitevjo, z usmiljenim prizadevanjem to doseči; nam so roke zvezane; protestanti se bodo pač varovali, nas v tacih namenih podpirati, in premožnih katolicánov ni nobeniga v Bankipore (pravim stanišu teh sester). Lejte tedaj, koliko je v Vaših rokah, ves namen toliko že doperneseni trudu in tako rekoč vsiga misijona. Vi morate biti aposteljkinja tega kraja, da si tudi nikoli na to zemljo ne stopiti! Mislite na to, da s solzami v očeh te veste pisem, in kar bodi, ampak naj večí skerb, naj globokejši prežaljenje Vaše nedanje zveste tovaršice. —

Pristavimo še nekatere verstice iz lista do ljubljanskih gg. Ursulinarié, kjer je rečeno med drugim: Gotovo ste tudi moje drugo pismo že davno prejeli; o de bi ga pač zamogli tudi že uslišati! (Se je zgodilo za zdaj, kakor v poprejš. l. Zg. Dan. Vr.) Ali smem tukaj svojo prošnjo ponoviti, in pristaviti, da moramo zares pomoči od dobrih duš iz Evrope pričakovati, da bomo zamogle k zveličanju todnih domačinskih otrok delati, za ktere je ta misijon omdenjen. V našo, desiravno prav majčkeno rejništvo ne smemo tacih otrok jemati, da bi pa hišico za šolo in sprejmiše černih otrok zidali, k temu prečast. gosp. škof sami nimajo denara; ako bi pa mé same denar imele, bi jo smele zidati. 600 gold. bi bilo k temu zadosti. Ako Vaša in Vaših velika ljubezen zamore k temu kaj pridobiti, prosim, g. dvornimu kaplanu Müllerju dobrotno poslati; ako bi pa tega misijonskiga očeta ne bilo več v ti solzini dolini, ali ne več v Monakovim, lepo prosim, denar v menjici (Wechsel) ali pa v angleškem papirnim denaru meni poslati z naslednjim napisam:

To the Rvd. Mother Josepha Lourence, st. Joseph's convent.

Via Triest, Calcutta.

To be left at the
Post Office till one
will claime it.

Bankipore
(East India)
Patna.

Duhovni oговор

o pripravljani za posvečenje nove cerkve, v katerim so razlagane šege cerkveniga posvečevanja.

Jest sim si to mesto izvolil in posvetil, da naj bo tam moje imé na vekomaj; in moje oči in moje serce so tam vselej ostalo. II. Bukv. Kron. 7, 16.

Ko so bili naši prvi starši v raji grešili, je Bog zemljo preklel, in ž njo vse stvari na nji, naj bodo žive ali ne, vse stvari so prišle pod oblast peklenskiga sovražnika. Zato mora vsaka stvar, ktera ima k kacicu imenitnišimu ali svetimu namenu služiti, pred vsim drugim tega prekletstva oproštena ali rešena biti. To pa se zamore zgoditi le zavoljo Jezusoviga zaslužnja, kateri je peklenskiga sovražnika premagal. Tega Jezusoviga zaslužnja posamezne stvari deležne storiti, ali jim ga v prid obrniti, je izročeno edino pravi Kristusovi cerkvi. In ta sv. mati je tudi v resnici nas vse, ki imamo nar imenitniši poklic

že pri sv. kerstu po svojih mašnikih iz oblasti peklenskiga sovražnika rešila, še več, ona nas je v tempeljne Božje posvetila, ker nas je na persih in na plečih s sv. kerstnim oljem, in verh glave s sv. krizmo pomazilila. Zdaj že smo bili Bogu dopadljivi in smo imeli že pravico do večniga življenja. Ali ko smo nekoliko odrasli in bolj k pameti prišli, nas je povzdignila še k večji časti, ker pri sv. birmi so nas ne kaki mašnik, ampak sami škof zopet s sv. krizmo na čelu pomazali, in postali smo posvečeno prebivališče ali tabernakelj sv. Duha z njegovimi sedmerimi darovi, za katero veliko gnado se ravno zdaj o binkoštnih praznikih Bogu zahvalujemo in zopet novih in obilnih darov sv. Duha prosimo.

Tudi ta hiša Božja (ternovska) je že odtegnjena vsaki sovražni oblasti, in odločena nar svetejšemu namenu, več kakor poldrugo leto se že opravljajo nar svetejši skrivnosti v nji, ker je za Božjo službo blagoslovljena ali žegnana: tode prihodnjo nedeljo bo še le k veliko večji časti povzdignjena, ker Milostni škof sami jo bodo posvetili. Cerkev blagosloviti ali žegnati zamore namreč vsak mašnik, ako mu škof k temu oblast podeli, posvetiti pa jo zamorejo le škof sami, kar se z veliko obilnišimi in imenitnišimi šegami godi, hišo Božjo veliko častitljiviši stori, in tudi vernim kristjanom obilniši prid prinese. Veliko obilniši prid vam bo pa to posvečevanje cerkve prineslo, če bote spoznali šege in njih namene, ktere se pri tem opravilu godi, in kterih veliko ne bote mogli viditi, ker se pri zapertih cerkvenih vratih opravljajo. Potem namreč bote vidili, s kakimi mislimi in čutili mora kristjan pri tem sv. opravilu pričujoč biti, kakošniga cerkv. zaklada ali odpustika se zamorete vdeležiti: potem bote bolj živo čutili, kako sv. kraj de je cerkev, in bote tudi poznej na tem sv. kraji z večji pobožnostjo moliti, se z večji spoštovanjem obnašati zamogli.

Torej vam hočem z Božjo pomočjo saj poglavitniši šege tega imenitniga opravila ob kratkim razložiti.

Pred ta dan, preden se cerkev posvečuje, se morajo škof in verno ljudstvo, kterimu se ima hiša Božja posvetiti, s postam na to sv. opravilo pripravljati. To nas lepo opomni, de tudi v večno hišo Božjo, v tempelj nebeskiga veličastva ne moremo drugači priti, kakor de pred ta večer, to je v svojim življenji na zemlji, svoje duše z zatajevanjem ih spokornimi deli očistujemo in očistimo. Znano vam je dalje, de se daritev sv. maše le nad svetinjami ali košicami svetnikov Božjih sme opravljati, in to že od prvih časov kersanstva, ko so se verni pri grobéh marternikov zbirali in na njih nar svetejši daritev sv. maše opravljali; tudi pozneje, ko so z zlatam in srebrom in z dražimi kamni hiše Božje začeli zaljšati, so ostanke svetnikov še vedno za nar dražji in nar potrebniji zaklad cerkve imeli, in celo misijonarji, ki zdaj tam, zdaj tukaj, tudi pod milim nebom mašujejo, morajo vedno kamen seboj imeti, v kteriga so košice svetnikov zapečateni, de pri daritvi sv. maše sv. hostjo in kekih s sv. Rešnjo kervjo nanj postavljajo. Tudi v tej cerkvi je bil do zdaj, kakor v vsaki cerkvi, ktera ni od škofa posvečena, ampak le od kaciga mašnika blagoslovljena ali žegnana, na sredi veliciga altarja taki štirvoglat, za čevelj dolg in ravno tako širok kamen z majhno votlino na sredi, v ktero so popred že od škofa košice svetnikov djane in zapečateni bile. Kadar pa škof cerkev posvečujejo, oni sami v prostorniši votlino v sredi velike kamnite ploše, ktera čez celi altar seže, in se po cerkveno miza imenuje, svetinje svetnikov denejo in zazidajo, in to se bo tudi tukaj zgodilo. Zato se pa pred ta večer v majhno posodico kosti svetnikov, ktere imajo vzdane biti, in sicer tukaj pri vas dveh marternikov in dveh marternic, in zraven še tri zerna kadila denejo in zapečatijo, in se prenesejo v nalaš narejeni šotor, se med saj dve goreče sveči postavijo, in duhovni duhovne molitve (jurnice in hvalnice) od ravno teh svet-

nikov molijo ali pojó, in tudi verno ljudstvo pri teh dražih zakladih moli, kakor so že v starih časih škof z duhovnimi in vernim ljudstvom vred pri takih svetinjah v šotorih po celo noč čuli, Boga hvalili in molili. Kako lepo nas opominja to, ko svetinje čez noč v šotoru ostanejo, na resnico, de so mogli svetniki Božji na zemlji kakor ptujci in popotniki pod šotoram svojiga umerjočiga telesa prebivati, preden so smeli iti v očetovsko hišo, v nebeski Jeruzalem; in de tudi mi nimamo stanovitniga mesta na zemlji, ampak de moramo tukaj v trohljivim telesu čakati in zdihovati, dokler ne bo Gospod te pozemeljske hišice razdjel in nam večniga prebivališa odperl. Tri zerna kadila pa pomenijo, de svetniki vedno hvalijo in molijo presveto Trojico, in sicer z nami vred pri Božji službi, pa tudi namest nas vsaki čas brez prenehanja.

V dan posvečevanja zjutraj se cerkvene vrata zapró, potem, ko so vsi iz cerkve šli zunaj, eniga diakona, kteri sam v cerkvi ostane: škof pa z duhovni vred gredo v šotor, in pred svetinjami sedem spokornih psalmov molijo. Ko jih odmolijo, se podajo pred cerkvene vrata in začnejo z besedami: Bodi pri nas, edini vsigamogočni Bog, Oče, Sin in sv. Duh. Potem se molijo litanije vsih svetnikov: škof žegnajo vodo in sol, pokropijo sebe in pričujoče z žegnano vodo, rekoč: Pokropi me s hisopam, in bom očisen, operi me, in bom bolj bel kot sneg. Zdaj gredo trikrat okoli cerkve in jo po zidu kropé, in med tem zmiraj ponavljajo besede: V imenu Očeta, Sina in sv. Duha. Kolikorkrat pridejo pred zaperte cerkvene vrata, molijo posebno molitev, poterakajo s svojo pastirsko palico na vrata in rečejo besede psalmistove: „Odprite, vé mesta, svoje duri, odprite se večne vrata, de pojde noter Kralj casti“. Diakon pa v cerkvi glasno vpraša: Kdo je ta kralj casti; in škof odgovoré: „Gospod, ki ima moč in oblast, Gospod, ki je mogočen v vojski“. Ko pa v tretje pridejo pred vrata, škof na vprašanje diakona z duhovnimi vred pravijo: „Gospod moči, on sam je Kralj casti“, in pristavijo: „Odprite, odprite, odprite!“ in škof s pastirsko palico znamenje kriza na prag naredi in pravijo: „Glejte znamenje kriza, naj beže vsi hudobni duhovi“. Zdaj se vrata odpró, in škof gredo v cerkev s tistimi, kteri imajo pri posvečevanju opraviti, vsi drugi pa zunaj cerkve ostanejo. Stopivši v cerkev rečejo: „Mir bodi ti hiši!“ Diakon odgovori: „Pri vašim prihodu v njo“, in vsi odgovoré: „Amen“.

Kaj neki vse to pomeni? — Cerkev je v malim podobna zemlje, ktera je bila po stvarjenji lep tempelj Božji, po grehu prvih staršev pa je bil ta tempelj oskrunjen in v kraljestvo satana spremenjen. Le samo Kristus ga je zamogel s svojo smertjo iz oblasti hudobniga duha rešiti. Štir tavezent let je bil ta tempelj Kristusu in njegovimu kraljestvu zapert, zato škof ne gredo precej v cerkev, ampak hodijo v procesi okoli nje, kakor nekda Izraelci s skrinjo zaveze okoli mesta Jerihe, ktero jim je bilo zaperto, in kjer se je pokazala Božja moč zoper kraljestvo satanovo, namreč, zoper malikovanje. De se pri prvem in drugim terkanji vrata ne odpró, nas opomni, de so stari očaki dolgo časa terkali na zaperte nebeske vrata, ter zdihovali, de bi skoraj prišel Odrašenik sveta. Ko je pa prišel veliki mašnik, Jezus Kristus, na svet, je bilo premagano kraljestvo satanovo, ter odperlo kraljestvo Božje, kakor se škofu pri tretjim terkanji cerkvene vrata odpró. Trikratni obhod okoli cerkve in vedno ponavljanje besedi: „V imenu Očeta, Sina in sv. Duha“, pomeni, de v imenu sv. Trojice in za Božjo službo to zidovje v last vzamejo; psalmi pokore pa se popred molijo zato, ker mora clovek popred s pokoro očisen biti, preden pride Božje kraljestvo v njegovo serce. Tako pogosto kropenje z žegnano vodo in molitve pomeni, de ta hiša nima posvetniga namena, ampak de bo v Božjo službo in v prebivališče nar Svetejšiga posvečena. Vrata se odpró, ko škof s palico križ na prag naredé, in s tem hudiga duha, tako rekoč, preženó: ravno tako je Kristus s svojo smertjo

na križi vrata tega sveta Božjemu kraljestvu odperl, in peklenško moč razdjal. In de škof, kakor Kristusov namestnik, z vošilam miru v cerkev stopijo, nas opomni, de je tudi Jezus s svojim prihodom na zemljo prebivavcem zemlje mir z Bogom zopet prinesel, kteriga je bil greh razderl ter je bil serd in masevanje Božje nad zemljo priklical.

Škof gredo zdaj do srede cerkve, pokleknejo proti velikimu altarju obrnjeni, in začnejo znano cerkveno pesem: Pridi stvarnik, sv. Duh! Prav vredno in spodobno namreč je, pri tako imenitnim opravilu, kakor je posvečevanje cerkve, sv. Duha na pomoč poklicati. Med tem pa cerkven služabnik cerkvene tla s pepelam potrese, in sicer za ped na široko v podobi križa, kakor ga na podobah sv. Andreja vidimo, od leviga stebra pri vratih, do desniga pri velikim altarji, in od desniga pri vratih, do leviga pri altarji. Potem se zopet molijo litanije vsih svetnikov; cerkev namreč skorej nič imenitniga ne stori, de bi zveličanih služabnikov Božjih na pomoč ne poklicala. Ko pa pridejo do besedi: „De vsim vernim dušam večni pokoj dodeliš“, škof vstanejo in s pastirsko palico v levi roki pristavijo: „De ta kraj obiščeš; in odgovori se po navadi: „prosimo te, usliši nas; „de ga angelam v varstvo izročiš“. „de to cerkev in ta altar, ki ima v tvojo čast in na ime sv. I. (se imenuje njegovo ime) posvečena biti, blagosloviš“. Pri zadnji besedi čez cerkev in altar z desno roko znamenje križa storé. „De to cerkev in altar, ki ima v tvojo čast in na ime sv. I. posvečena biti, blagosloviš“, in sebi odločiš“. „De to cerkev in altar, ki ima v tvojo čast in na ime sv. I. posvečena biti, blagosloviš“, sebi odločiš“, in posvetiš“. Iz tega se vidi, de je posvečevanje cerkve v več rečeh podobno mašnikovimu posvečevanju, in po pravici, kakor se tam človek, tako se tukaj cerkev popolnoma v Božjo službo odloči. Vidi se tudi, s kolikim spoštovanjem bi se mogli vselej v cerkvi obnašati, ker so angeli v nji za varhe postavljeni, kateri nas bodo enkrat tožili.

Ko litanije odmolijo, začnejo peti Čaharijevo pesem: „Hvaljen bodi Gospod“, in po vsaki verstici pristavijo besede očaka Jakopa, ktere je govoril, ko je vidil angele po nebeški lestvi gori in doli hoditi: „O kako strašinj je ta kraj! v resnici tukaj ni družiga, kakor hiša Božja in vrata nebeske“.

Med tem petjem pa škof s svojo pastirsko palico v potreseni pepel latinski in greški alfabet, to je, greške in latinske čerke po verstí pišejo, in sicer po enim steburkriža greške, in po drugim latinske. S tem se pred oči stavi, de je Jezus vse ljudstva, kterih nar imenitniši so takrat Greki in Rimljani ali Latinci bili, v eno cerkev združil, in de je cerkev za tisto vero posvečena, ktere resnico greški in latinski cerkveni očetje spričujejo.

Zdaj se bližajo škof velikimu altarju, ga posvetit. Preden se pa to zgodi, žegnajo vodo, ktera se po sv. Gregorji papežu, ki je to šego ukazal, voda sv. Gregorja imenuje. So pa pri ti vodi štiri reči, namreč: voda, sol, pepel in vino, ktere se posamezno blagoslové in na zadnje skupej zmešajo. Kaj pa to pomeni? Vino pomeni Božjo, in voda človeško natoro, torej oboje skupaj zmešano Jezusa Kristusa. Pepel s soljo pa pomeni človeka, ker človek je iz stroljživiga telesa, čigar podoba je pepel, in iz neumerjoče duše, na ktero nas spomni sol, ktera meso gnijlobe varuje; in to vse skupej zmešano pomeni, de naj bo človek s Kristusom sklenjen po veri, po ljubezni, in po sv. zakramentih, ktere bo v ti novo posvečeni cerkvi prejemal. Zdaj stopijo škof še enkrat k cerkvenim vratam, in znotraj na njih s koncam svoje palice križ zgorej in zdolej storé, in Boga prosijo, de naj pred pragam teh vrat vsi sovražniki miru in blagoslova beže, in de naj rosijo Božje gnade obilno nad tiste, ki bojo skozi nje hodili.

Zdaj gredo škof k velikimu altarju, in na veliki ka-

men, ki čez celi altar leži, z ravno kar žegnano vodo pet križev naredé, namreč, na sredi in na štirih voglih, in pri vsakim križu molijo: „Naj bo posvečen ta altar v čast vsigamogočniga Boga, častite Device Marije, in vsih svetnikov, in na ime in v spomin sv. I. v imenu Očeta, Sina in sv. Duha. Mir s teboj!“ Zdaj gredo sedemkrat okoli altarja, kteriga vedno z žegnano vodo kropé, in med tem se 50. psalm moli, in potem gredo trikrat okoli in okoli znotraj po cerkvi in jo po steni kropé, dalje še od veliciga altarja naravnost do vrat, in potem počez v podobi križa, ter jo po tléh kropé, in na zadnje na sredi cerkve stojé na vse štiri kraje sveta. Z ravno to žegnano vodo se malto vmesijo, s ktero poznejši svetinje zazidajo, in kar vode ostane, jo okoli altarja polijo. Zdaj gredo vsi skupaj po svetinje, jih nar popred s kadišam pokadé, kar se tudi potlej med procesijo stori, in mašniki jih nesejo, ne naravnost v cerkev, ampak okoli cerkve, in med tem duhovni in ljudstvo molijo: kirie elejzon, to je, Gospod usmili se nas. To nas spomni, de moramo Boga za usmiljenje prositi, de bomo po izgledu svetnikov živeli, in za njimi v nebesko kraljestvo prišli. Zdaj še škof opomnijo verne, kakšno spoštovanje naj do cerkve imajo, in ktere svetinje bodo v altar djali; bereta se tudi dva sklepa Trid. zbora, ktera nar hujši cerkvene kazni žugata tistim, kteri bi cerkvi ali cerkveniimu premoženju kakošno škodo ali krivico storili. Preden svetinje v cerkev nesejo, škof še s sv. krizmo cerkvene vrata v podobo križa pomažejo. Zdaj duhovni svetinje vzdignejo, jih nesejo v cerkev, in zdaj sme iti tudi ljudstvo v cerkev za njimi. Kako lepo nas to opomni, de se nam bodo enkrat na prošnjo svetnikov tudi nebeske vrata odperle, če bomo za njimi hodili, to je, če bomo njih izgledu posnemali. Med tem pa se poje: Pojdite noter Božji svetniki, zakaj pripravljeno vam je od Gospoda prebivališče; pa tudi potem se pojó veseli hvalni psalmi, kteri nas opomnijo na veselje, ktero bodo svetniki imeli, ko bo Kristus vse svoje izvoljene enkrat v nebesa pripeljal.

Potem pomažejo škof votlino v sredi altarja na štirih vogalih s sv. krizmo v podobo križa, in pravijo: Naj bo posvečen ta grob v imenu Očeta, in Sina in sv. Duha. Potem zapečateni posodo s svetinjami s spoštovanjem v votlino denejo in pravijo: Pod Božjim altarjem ste dobili svoje stanovanje, vi svetniki Božji! prosite za nas pri gosp. Jezusu Kristusu. Zdaj vzamejo kamnitni pokrov, ga pomažejo na spodnji strani s sv. krizmo v podobo križa, pokrijejo z njim svetinje, in sami z malto, ktera je bila z žegnano vodo vmesena, nekoliko zamežejo, in drugo drugi popolnoma zazidajo; škof zdaj pokrov tudi od zgorej s sv. krizmo pomažejo potem altar nar prvo sami pokadé, potlej pa kadišnico enimu zmed mašnikov dajo, kteri večkrat okoli altarja gre in ga kadi, kolikor časa posvečevanje terpi, in le takrat prejenja kadar zopet škof sami kade.

Ta mašnik pomeni angela v skrivnim razodenji pred Božjim tronam, kteri je z zlato kadišnico pred altarjem stal, in obilno kadila, to so molitve svetnikov, na altar pokladal. In to je v resnici opravilo mašnika pri altarji, namreč, molitve vsiga pričujočiga ljudstva skupaj zbirati, in jih kakor lepo dišeče kadilo pred obličje nar Viksiga pošiljati. To naj pa tudi vas priganja, de bodo spred tega altarja prav obilno vaše molitve kviško puhtele, in naj izhajajo iz čistiga serca. Zdaj škof še enkrat s tistim oljem, ki se pri sv. kerstu rabi, in enkrat s sv. krizmo na ravno starih peterih mestih znamenje sv. križa naredé, ktere so pred z žegnano vodo mazali, in na zadnje še s sv. krizmo in s kerstnim oljem skupej kamen pomažejo.

Zakaj se pač altar tolikokrat s sv. oljem in s sv. krizmo pomaže? Zato, ker altar pomeni Kristusa. Jezus le je pravi altar, na katerim zamoremo nebeskimu Očetu prijetno daritev prinesiti, on je v resnici maziljenje Gospodov, kar pomeni že njegovo ime Kristus, on je nar viši duhoven stare zaveze. Kralj vsih kraljev, in učenik vsih prerokov, in taki

in taki pa so v starim zakonu z oljem mazani bili. Zraven tega pa maziljenje z oljem tudi pomeni žegen, kateri se iz altarja čez vso kersansko družbo razliva. Peteri križi, s katerimi altar na sredi in na 4 voglih zaznamujejo, nas opominjo na petere rane našega Odrašenika. In de se kosti svetnikov v kamen zapro in zazidajo, pomeni, da so svetniki s Kristusom popolnoma sklenjeni, in de vse, kar po prošnji svetnikov prosimo, le po Jezusu in njegovim zaslugam doseči zamoremo. Iz tega pa tudi lahko spoznate, kako častitljivo opravilo je daritev sv. maše, ker se altar za to daritev s tolikimi in tako imenitnimi segami posvečuje, in s kako pripravljenim in pobožnim srcem bi mogli kristjanje vselej pričujoči biti, da bi se tako obilnih gnad deležne storili, katere se z altarja čez zbrano množico razlivajo.

Pa ne le altar, ampak tudi cerkvene stene škof s sv. krizmo v podobi križa pomazejo na dvanajstih mestih, na katerih že od začetka posvečevanja dvanajst svet gori. Govore med tem besede: Naj bo posvečen ta tempelj v imenu Očeta in Sina in sv. Duha v Božjo čast, in častite Device Marije, in vseh svetnikov, in na ime in spomin sv. I. Mir s taboj. Vsaki križ ob enim trikrat pokadé. Prizgane sveče pomenijo dvanajst apostoljnov, kateri so s svojim naukom Kristusovo cerkev razsvetlovali. Pomazovanje nas pa opominja na gnade, katerih so verni deležni, ako zvesto apostolsko vero spoštujejo, ktera se jim ravno na tem sv. kraji oznanjuje. Ti križi ostanejo potem tudi na stenah zaznamovani, v vedni spomin, da je cerkev posvečena.

Potem naredé škof pet križev iz posvečenih zern kadila, jih denejo na mesto tistih pet križev, ki so jih popred z žegnano vodo, s sv. oljem in s sv. krizmo pomazali, položé na te zerna pet majhnih križev iz tenke vosene svečice, in te svečice prizgô, da s kadilom vred zgore. Škof pokleknejo in molijo: „Aleluja. Pridi sv. Duh, napolni srca svojih vernih, in vzgi v njih ogenj svoje ljubezni“. Te lučice pomenijo daritev, katere bodo verni na novo posvečenim altarji k Bogu pošiljali, in katere mu le po peterih ranah in po križu njegoviga Božjiga sina prijetne biti zamorejo; posebno pa pomenijo te lučice naše od duha pobožnosti vnete in od ognja Božje ljubezni goreče srca, katero daritev Bog pred vsimi drugimi od nas tirja. Zdaj altar se od spredeja, kjer je proti ljudstvu obrnjen, in na štirih voglih, kjer kamen na zidovji sloni, s sv. krizmo v podobi križa pomazejo, kakor bi hotli kamen z zidovjem zvezati, in pravijo: „V imenu Očeta Sina in sv. Duha“.

Kadar je vse to dokončano, se blagoslovijo še novi altarni perti, posode in naprave, altar se pokrije z blagoslovljenimi perti, se postavi nanj križ in sveče, in škof ali drug masnik darujejo na novo posvečenim altarji prvičkrat sveti in nekervavi dar nove zaveze.

To so, preljubi, poglobitve šege cerkveniga posvečevanja, katero se bo prihodnjo nedelo godilo na tem kraji. Naj vas to sv. opravilo prav napolni z velikim spoštovanjem do hiše Božje, zakaj sveta bo, ne le od znotraj, ampak tudi od zunaj, saj vidite iz teh šeg, da skoraj ne bo kraja pri nji, na kateri bi se ne bile kake svete šege opravljale. Naj vas tudi pozneje spomin na to posvečevanje z večjo pobožnostjo, z večjo gorečnostjo in z večim zaupanjem navdaja, kadar bote na tem sv. kraji molili. Pa tudi med posvečevanjem spremljajte škofa in duhovne s svojimi molitvami in pobožnimi čutili, da bote deležni odpustikov, katere zamorete pri ti priložnosti zadobiti, namrec v dan posvečevanja odpustik za eno leto, in v dan obletnice za 40 dni, vsi kateri cerkev obisejo, in v nji molijo. Prosite Boga, kakor nekdaj Salomon, iz globočine srca, da bi Bog milostljivo uslišal prošnje vseh tistih, kateri ga bodo tukaj kadarkoli kaj prosili, da bi bil ta tempelj Božji vsim kraj milosti in večniga zveličanja. Amen.

Ogled po Slovenskim.

Iz Ljubljane. Ker se je v Lašicah velika nesreča prigodila, da so 28. u. m. pogorele, ne bo ondi letas ne posvečevanja nove cerkve, ne svete birme; zavaljo tega bo pa tudi v Soderseici 19., v Ribnici pa 25. roznika sv. birma. — Milostni knez in škof so letas o Binkostih v Ljubljani 1438 otrokam zakrament sv. birme podelili.

* V razpisu od 2. t. m. Visokocastito škofijstvo Ljubljansko napoveduje duhovske svete vaje, katere bo vodil častiti O. Janez Stöger, iz Jezusove družbe, in se bodo obhajale v Alojzevi ul. kakor sicer. Začele se bodo 17. velikiga serpana ob 5. popoldne in 21. ravno tistiga mesca ob 9. dopoldne se bodo dokončale. Razpis je le samo za neredovne ali neklosterske duhovne, sicer bo red kakor je bil drugikrat, in kakor je bilo naznanjeno v razpisu od 1. rozn. 1852, št. 1053. Njih milost duhovne sploh, zlasti pa tiste, ki se niso pri tistih vajah pričujoči bili, k njim povabijo, in opominjajo, da naj se, pred ko moc, pri svojih gosp. dekanih v ta namen oglasijo, ker naj poznejši do polovice mal. serp. se morajo imena v škofijo naznaniti. Kdor ima „Speculum Conscientiae“ od dr. Flöra, opominajo dalje, prav stori, da ga seboj vzame ali pa drugemu posodi, ako sam ne pride.

* Prihodnjo nedeljo, to je, 7. roznika, bodo Njih milost. Prečastitljivi knez in škof, farno cerkev sv. Janeza Kerstnika v Ternovskem predmestju posvečevali. To je velika slovesnost, kakorsne ljudje tukaj ne pomnijo, torej bo vsim prebivavcam tega mesta, ki so k povzdigi te častitljive hiše Božje tolikanj pripomogli, zanesljivo vstreženo, da jih na to visoko cerkveno opravilo opominimo. Že poprejšnji večer bodo svetinje marternikov, za veliki altar odločene, v procesii v posebin, nalaš zato postavljen šotor prenesene in v čišenje pobožnim vernim izpostavljene. V nedeljo zjutraj se bodo ob 4. začele sv. maše v šotoru, ki bodo terpele bliz do 7. Ob 8. pa se bodo pričele svete in prelepe posvečevavne opravila, ki bodo terpele blizo do 12. Potem bo sveta maša na novo posvečenim altarji. Popoldne ob petih bo kratka pridiga, litanije, zahvaljena pesem in daritev ali ofer za potrebe nove cerkve.

Iz Lašic. Ljuba Danica! Dansti zamorem le kaj žalostniga naznaniti. Velike Lašice so 28. vel. tr. skoraj vse pogorele. Ena in štirideset hiš in še drugih osemdeset poslopjij je vpepeljenih. Med temi sta tudi farovž in sola; ostalo je kakšnih osem hiš in toliko kozolcev. Spomina vredno pa je, in očitna Božja moc, da je tista kapelica v kateri so sv. Zakramente bili, prav vsa cela in nepoškodovana ostala, čeravno je z lesenimi škodlami krita, le 2 seznaja proč od do tal zgorelega poslopja, in so drevesa eno dlan nad njo vse ogorele. Čeravno so si ljudje na vso moc prizadajali, ogenj pogasiti, niso vender mogli kaj dosti več oteti, kakor samih sebo in živino, ker je bila vas vsa kmalo v ognju, in to je storila huda sapa, ktera je goreče ogerke na vse kraje raznašala in vzigala. V naj večim strahu pa so bili ljudje zavaljo nove, še ne zgotovljene cerkve, ki je bila že na dveh krajih začela goriti. Ta strasni požar je ljudi še v toliko večji zadregi in stiske pripravil, ker ne de bi cerkev dodelovali, si zdaj še sami sebi pomagati ne morejo, zatoorej, mila Danica! ker se na vse strani za reveže poteguješ, priporoči blagim srcem svojih pobožnih in premožnih bravecov, da bi v imenu Jezusa tudi tem revnim pogorelcem kaj pomagali. (Usmilite se, ljubi rojaki, užaljenih Lašičanov, in pošiljajte jim obilnih

darov po svoji zmožnosti, katere bo Danica z veseljem prejemala in na svoje mesto oddajala. Vredništvo).

Iz Tersta se piše v „Kirchenbl.“ de so lepe bukve „Eusebia“ dr. Šneider-ja že 4.000 gold. pridobile za ondoto mladenško semenise.

Razgled po kersanskim svetu.

V Budi je 29. u. m. umerla pavorojena cesaričinja Zofija, ki je že več dni poprej bolehal, in pobožni cesar in cesarica, ki jima Bog dobrotno serce potolaži, imata angelčka v nebesih. — Binkostno saboto je bila v ursulinskem samostanu na Dunaji kersena zamurska deklica Saida, katero je bil g. Olivieri lani tam oddal, in je dobila ime Angela. Že dolgo je neki s hrepenenjem tega dneva pričakovala in se je silno srečno štela, ko je dosegla, česar je želela. — „Slov. nov.“ naznanjajo, de v frančiškanskem samostanu na Dunaji je 20. u. m. umerl O. Fr. Jukič, znani pisavec iz Bosne, ki je bil v slovstvenih zadevah prišel na Dunaj. V Solnogradu je bila 24. u. m. kersena zamurka Sahara, desiravno se le 8 ali 9 let ima, je bila v začetku pravi zgled nejeverstva, živa priča, de res satan nad neverniki gospoduje; gnada Božja in ljubezen njenih dobrotnic, ter novih mater, pa jo je vso predelala. Skoz delj časa pred sv. kerstam bolna, je pozabljivi svojih bolečin z britko martro v roci nad Jezusovim terpljenjem žalovala, in bila v velikih stiskah, de bi ne umerla brez sv. kersta. Pri sv. kerstu in drugih sv. opravilih pa je bilo njih obnašanje tako lepo, de je nekdo zmed posvetnih rekel: „Iz kamna bi mogel serce imeti, kdor bi se pri takih rečeh ne omečil in ne ogrel.“ —

Ljubljanski zamurci svojim dobrotnikom vse dobro in veselo vošijo:

Devicam v Šent-R.:

V Vaše lepe naj dušice
Blagor ves z nebes rosi.
Bogoljubne vé device,
Ki imate za nas skerbi.
Angelcove so ročice
Zapisale vse dari:
Zanje naj Gospod Vam prostor da
V raju gor naj bližej Jagnjeta.

V. č. g. St. v Br.: Sreča stojna in dostojna;
Večnost blažena pokojna!

G. L. Deb' se dolgo brege lomil, — srečno sel prot večnim domu; de zamurci tud s Teboj — bi se snidili v pokoj!

Gg. — Inu sen. † jun.: Bratec brata serčno ljubi, — še zamurčke v bratstvo snubi; — To je drago, je lepo, — to zamurci ljubimo.

G. V — ncu:

Tebi smo že davno v sercu bili,
Tebi se naš narod serčno smili:
Ti si naš, Ti si naš;
Ti zamurcov si pajdaš!

Dobrotnikom v K — nji:

Usnje, živež in obleka
Iz Vaše roke nam doteka;
Mi ne moremo plačat:
Bog poverni tavžentkrat!

G. V — njatu: Lepo serce se sponina — nas iz daljniga Tomina: Žegen sprem' Bogu Te Sina, in nebeška vsa deržina.

V. č. g. P — rju zdaj v Š. V.:

Lepo serce, lepa roka,
Lepa častna siva glava!

Tvoja milost je globoka.
In ljubezen Tvoja prava;
Ti znaš serce zveseliti.
Črnim fantam oče biti:
Bog daj še veliko lét,
Pa raj sveti doživet'!

Nr. 1. ovim.

Pervi žegen za kmetijo, drugi žegen za kupčijo, tretji žegen za hišnijo: vse pa za nebeško domačijo

Nekomu po g. K — derji:

Tam v nebeški se lipavi.
V domačii naši pravi.
Bomo enkrat se spoznali.
Ino hvalo Ti dajali:
Vidli bomo Te v obraz.
Ki se spomniš zdaj na nas.

G. D — ncu:

Bele vedno v nebo vabiš.
Pa tud črnih ne pozabiš:
Bog daj, de tud sam dobiš.
Kar iz serca vsim želiš.

Drobtine.

Spoštovanje do sv. Rešnjiga telesa. Španjolski naučni minister Moyano si je nedavno novo kočijo napravil, in je ob enim povelje dal, de mora v nji poprej sv. Rešnje telo k kakimu bolniku peljano biti, prejden se on vanjo vsede. To spoštovanje do naj svetejšiga Zakramenta je pa tam navadna reč, vsak dan je v Madridu viditi, de berž ko se sv. Rešnje telo k kakimu bolniku nese, vsi vozovi na cesti obstoje, in naj bližnji duhovna sprejme, ter ga k bolniku in nazaj pelje. Ne opusti kmal kdo te svete navade, bodi si visok ali nizek; že nekterikrat je bilo viditi, de je kraljica sama iz svojiga voza stopila, ter je svoj sedež Najviksimu prepustila, ona pa peš s svečo v roki za njim šla. Neki lastnik najemnih vozov že skoz 2 leti slehernimu svojih hlapcov povelje daje, berž ko slišijo k obhajilu pozvoniti, k cerkvenim vratam zavoziti in voz duhovnu za sem ter tje ponuditi. (Sonntagsbl.)

Certica k značaju Neapolitanskiga kralja od l. 1849. To leto so bili sv. Oče, kakor je znano, na Neapolitanskim, in o ti priliki pišejo „Kath. Bl.“: Ko je neapolitanski kralj popotval v mesto Nocera, svetinje sv. Alfonza Ligvorjana v ondoto lepi cerkvi počastit, so se tudi papež tje podali. Brez števila ljudstva je napolnovalo veliki terg pred cerkevjo, so obstavili vse strehe in visoke jagnedi bližnje poljsnice ali kampanje. Ko so papež z voza stopili, so od vsih strani preživi slavoklici germeli; ko se pa še kralj na kolena sklone in hoče sv. Očetu nogo kušniti, desiravno se branijo, in zapored rečejo: Maestà, si alzi, si alzi, (vstanite, vstanite, veličanstvo)! ni hotlo veselja konec biti. „Il re è un santo“ (kralj je svetnik)! se je glasilo od ust do ust, in papežu je mogla vdanost ljudstva do pobožniga kralja ravno tako dobro deti, kakor čenjenje do njegove lastne posvečene osebe in veljave. Mende ravno zavoljo pobožnosti tega kralja ima svet z njim toliko opraviti; ni davno ko so bili vris zagnali, de skorej vsi poslanci, tudi avstrijski, bodo Neapel zapustili, kar je bilo pa laž, kakor brez števila družih.

Za pomočnico ali patrono badljanja ali šikanja pravi „Sonntagsbl.“, se zamore sv. Kunigunda cesarica, častiti. Ona je bila ko vdova v samostan stopila in je vse druge nune v izdelavi cerkvenih oblek, pasov, v izdelavi zlata in drazih kamnov prekosila.

Duhorske zadeve.

V goriški nadškofii. G. Jan. Delconte, dosed. duh. pom. in učenik v Joanicu, pride v Čopriž.